

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/222/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200833
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014200833.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej v právnej veci žalobcu: L. R., narodený XX.XX.XXXX, bytom vo F., XXX, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom vo Veľkom Slavkove, Školská 257, IČO: 36 858 935, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Dobrovičova 12, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 02. apríla 2014, č. záznamu 10109/2014, č. spisu 2225/2014-640, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. júna 2015, č. k. 2S 113/2014-33, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. júna 2015, č. k. 2S 113/2014-33 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 170,87 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 10. júna 2015, č. k. 2S 113/2014-33 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie krajského súdu“) zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu z 02. apríla 2014, č. záznamu 10109/2014, č. spisu 2225/2014-640 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného správneho orgánu“), ktorým Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný správny orgán“) zamietol odvolanie účastníka konania - žalobcu a potvrdil rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry z 30. novembra 2013, č. 500/1387/13780/2013 (ďalej len „rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu“), ktorým Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len „prvoinštančný správny orgán“) rozhodla, že žiadateľovi - žalobcovi neschvaľuje poskytnutie podpory formou jednotnej platby na plochu a súčasne vylučuje z

poskytovania podpory vo výške 914,42 eur a vrátil vec žalovanému správne na ďalšie konanie. Žalovaný správny orgán zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 eur a iné trovy konania v sume 70 eur za zaplatený súdny poplatok do tridsiatich dní od právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že s ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov pripadlo súdu posúdiť, či zhromaždené skutkové zistenia správne orgány po právnej stránke správne posúdili, najmä či citované predpisy vykladali a aplikovali vo vzťahu k žalobcovi v súlade s ich zmyslom, účelom a samozrejme aj s ich textom.

Ďalej krajský súd uviedol, že aplikovaná právna úprava umožňuje poskytnúť žiadateľovi jednotnú platbu na plochu za predpokladu, že poľnohospodárska pôda je obhospodarovaná, dosahuje požadovanú výmeru, je ohraničená a je žiadateľovi k dispozícii k 31.05. príslušného roka. V prípade, že na tú istú pôdu žiadajú o poskytnutie podpory viacerí žiadatelia, sú povinní na výzvu platobnej agentúry preukázať právo užívania k pôde a splnenie ostatných ustanovených podmienok. Právom užívania k pôde sa podľa zákona rozumie vlastnícke právo, právo nájmu, prípadne aj iný právny dôvod užívania. Žiadateľ teda musí preukázať predovšetkým užívací titul, ktorý ho oprávňuje rozhodovať o hospodárení s deklarovanou poľnohospodárskou pôdou. Pokiaľ toto právo preukáže, postačuje pre poskytnutie podpory fakt, že pôda je obhospodarovaná, pričom nie je podstatné, či ju fyzicky obhospodáril žiadateľ alebo tretia osoba bez užívacieho titulu k predmetnej pôde. Ak aj potom zostane právo užívania viacerých žiadateľov k tej istej pôde sporné, platobná agentúra konanie o poskytnutí podpory preruší a žiadateľov odkáže na konanie pred súdom.

Pre vylúčenie oprávneného užívateľa pôdy z podpory nemôže viesť len zistenie, že deklarovajú pôdu v danom roku obhospodáril niekto iný. Pokiaľ tak urobila tretia osoba bez súhlasu oprávneného užívateľa, prípadne dokonca proti jeho vôli, nemôže sa úspešne uchádzať o priznanie podpory, pretože jej chýba základný a kľúčový predpoklad, ktorým je právo užívania k pôde.

Podľa názoru krajského súdu žalovaný správny orgán vychádzal pri rozhodovaní o žalobcovej žiadosti z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď svoje závery oprel výlučne o zistenie, že žalobca sporný kultúrny diel v roku 2013 neobhospodáril, pretože tak bez súhlasu a proti jeho vôli urobil jeho syn A. R.. Nevenoval však pozornosť skutočnosti, že menovaný nepreukázal žiadny užívací vzťah k predmetnej pôde, ktorý naopak u žalobcu považoval za nesporne zistený. Závery žalovaného i platobnej agentúry podľa mienky krajského súdu nezodpovedajú zákonu, sú v rozpore s jeho dikciou i s jeho podstatou, ktorá smeruje k podpore hospodárenia na pôde založeného na legálnych a preukázaných užívacích vzťahoch. Žalovaným správnym orgánom uplatnený výklad zákona prispieva k dvoj a viac násobným deklaráciám tej istej pôdy v jednotných žiadostiach na plochu a tým k neprehľadnosti rozhodovacích procesoch vo veciach podpory poľnohospodárstva formou priamych platieb.

Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd po preskúmaní veci k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu i rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu vychádzajú v naznačenom smere z nesprávneho právneho posúdenia veci. Preto postupoval podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku a obe rozhodnutia zrušil a vrátil vec žalovanému správne na ďalšie konanie, v ktorom bude právnym názorom krajského súdu viazaný.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a vzhľadom na úspech v konaní priznal žalobcovi právo na náhradu trov, ktoré vynaložil v konaní na súdnom poplatku za žalobu v sume 70 eur a na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (§ 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) po 134,00 eur - príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie žaloby na súd, 2 x 8,04 eur paušálna náhrada. Celková náhrada trov právneho zastúpenia žalobcu vrátane 20% DPH predstavuje sumu 340,90 eur.

II.

Odvolanie žalovaného správneho orgánu

Žalovaný správny orgán podal riadne a včas proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. júna 2015, č. k. 2S 113/2014-33 odvolanie (ďalej len „podané odvolanie“), v ktorom sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že žalobu žalobcu zmieta a neúspešnému žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

V podanom odvolaní žalovaný správny orgán uviedol, že má za to, že krajský súd na základe

vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný správny orgán v podanom odvolaní uviedol, že zotráva na tom, že tak žalovaný správny orgán ako aj prvoinštančný správny orgán postupovali v súlade s platnou legislatívou a dôvodom vylúčenia žalobcu z podpory formou SAPS a súčasného vylúčenia žalobcu z podpory budúcich období v sume 914,42 eur bolo to, že žalobca neobhospodaroval kultúry diel Vážec 2801/4 a na spornom kultúrnom diele bola zistená naddeklarácia 4,85 ha, t. j. 100%, boli podané viaceré žiadosti o poskytnutie podpory.

Podľa žalovaného správneho orgánu nariadenie vlády č. 488/2010 Z. z. v § 2 ods. 1 jasne deklaruje, aké musia byť splnené podmienky žiadateľom a jednou z nich aj obhospodarovanie pôdy, ktorú žalobca podľa žalovaného správneho orgánu nesplnil, čo bolo zistené prvoinštančným správnym orgánom, vykonanou kontrolou 21. novembra 2013.

Ďalej žalovaný uviedol, že je podľa neho irelevantné to, či bol preukázaný užívací titul k spornému kultúrnemu dielu, a či je so sporným kultúrnym dielom spojená naddeklarácia. Podľa žalovaného správneho orgánu, ak si na jeden kultúrny diel uplatní žiadosť o podporu viac subjektov nie je oprávnený rozhodovať o tom, ktorý právny titul obhospodarovania kultúrneho dielu, tým ktorým subjektom, je ten, na ktorý prináleží podpora. Takáto právomoc patrí do výlučnej kompetencie príslušného súdu.

Podľa žalovaného správneho orgánu bolo v čase vydania napadnutých rozhodnutí na základe spoľahlivo zisteného stavu veci zistené, že žalobca neobhospodaroval kultúrny diel, ale aj to, že na danom kultúrnom diele boli podané viaceré žiadosti. Žalovaný správny orgán preto nemohol zrušiť rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu a to nielen z dôvodu nesplnenia podmienky obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, ale aj z dôvodu, že na ten istý kultúry diel boli podané viaceré žiadosti, čo je v rozpore s § 16b zákona č. 543/2007 Z. z..

III.

Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca listom z 28. augusta 2015 a navrhol odvolaciemu súdu aby rozhodnutie krajského súdu v celom rozsahu potvrdil, keďže sa s ním stotožňuje a jeho právny názor považuje za jediný relevantný a ústavne konformný spôsob výkladu a aplikácie zákona v praxi. Žalobca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

IV.

Právny názor odvolacieho súdu

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, orgánov územnej samosprávy ako i orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako i fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v žalovanom podanom odvolaní podľa § 212 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § s 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle odvolacieho súdu (www.nsud.sk) po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s

právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu, podľa procesných a hmotno-právných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Odvolací súd primárne v medziach odvolania preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho súdneho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvoinštančného správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

Predmetom konania na krajskom súde bolo preskúmania zákonosti postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu z 02. apríla 2014, č. záznamu 10109/2014, č. spisu 2225/2014-640, ktorým Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky zamietol odvolanie účastníka konania - žalobcu a potvrdil rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry z 30. novembra 2013, č. 500/1387/13780/2013, ktorým Pôdohospodárska platobná agentúra rozhodla, že žiadateľovi - žalobcovi neschvaľuje poskytnutie podpory formou jednotnej platby na plochu a súčasne vylučuje z poskytovania podpory vo výške 914,42 eur.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom a dôvodmi odvolania žalovaného, po preskúmaní rozhodnutia krajského súdu a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia. Preto sa s ním odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti rozhodnutia krajského súdu k námietkam žalovaného správneho orgánu uvedených v odvolaní dopĺňa, že krajský súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo, logicky a v dostatočnom rozsahu vysvetlil, čo ho viedlo k prijatému záveru, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Krajský súd jasným a zrozumiteľným spôsobom správne vysvetlil v čom pochybili správne orgány, keď vyslovil názor, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď pre vylúčenie oprávneného užívateľa pôdy z podpory nemôže viesť len zistenie, že deklarovanú pôdu v danom roku obhospodáril niekto iný. Pokiaľ tak urobila tretia osoba bez súhlasu oprávneného užívateľa, prípadne dokonca proti jeho vôli, nemôže sa úspešne uchádzať o priznanie podpory, pretože jej chýba základný a kľúčový predpoklad, ktorým je právo užívania k pôde. S uvedeným právnym názorom sa plne stotožňuje aj odvolací súd.

Zhodne s názorom krajského súdu aj podľa odvolacieho súdu žalovaný správny orgán vychádzal pri rozhodovaní o žalobcovej žiadosti z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď svoje závery oprel výlučne o zistenie, že žalobca sporný kultúrny diel v roku 2013 neobhospodáril, pretože tak bez súhlasu a proti jeho vôli urobil jeho syn A. R.. Nevenoval však pozornosť skutočnosti, že menovaný nepreukázal žiadny užívateľský vzťah k predmetnej pôde, ktorý naopak u žalobcu považoval súd za nesporne zistený.

Žalovaný správny orgán v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozhodnutia krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Odvolací súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu a tieto dôvody si odvolací súd

osvojuje.

Odvolací súd preto nevyhovел podanému odvolaniu a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. júna 2015, č. k. 2S 113/2014-33 ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 219 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, potvrdil, keď boli dané dôvody pre zrušenie rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvoinštančného správneho orgánu.

V.

Trovy odvolacieho konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Žalobca v odvolacom konaní úspech mal, náhradu trov odvolacieho konania si na súde uplatnil a trovy odvolacieho konania si vyčíslił, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania priznal.

Žalobcovi patrí náhrada trov odvolacieho konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia. Pri určení výšky týchto trov odvolací súd vychádzal z § 11 ods. 4, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Konkrétne, žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, odvolací súd priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v konaní pred odvolacím súdom za jeden úkon právnej služby v roku 2015 (vyjadrenie k odvolaniu z 28. augusta 2015) 139,83 eur, k tomu zodpovedajúci režijný paušál 8,39 eur a všetko (139,83 eur + 8,39 eur = 148,22 eur) zvýšené o 20 % DPH, teda celkovo 177,90 eur, pričom suma vyčíslená žalobcom bola vo výške 170,87 eur, preto odvolací súd priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania, len do výšky vyčíslených (požadovaných) trov odvolacieho konania, teda celkovo 170,87 eur.

Žalovaný nemal v konaní úspech, navyiac správne mu orgánu zo zákona náhrada trov konania v správnom súdnictve neprináleží.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.